Łódź 1921 r. 20/1 Cena pojedyńczego numeru 4 mk. Rok założenia 1897.

№ 19

BUDUJMY OJCZYZNĘ zgodą i pracą!

ROZWÓJ

DZIENNIK POLITYCZNY, SPOŁECZNY I LITERACKI

Czwartek, dnia 20 stycznia 1921 roku.

Cena prenumeraty:
w Łodzi
Kwartalnie Mk. 250.
Miesięcznie 85.
za roznoszenie
15 mk. miesięcznie.
Z przesyłką poczt
Kwartalnie Mk 330
miesięcznie 110.
poza Łodzią egz 400..
w Ameryce 1/2 dolara.
miesięcznie.

REDAKCJA
w ŁODZI
Al. Kościuszki № 41
TELEFON 28.

Z Warszawy ogłoszenia do Rozwoju przyjmuje wyłącznie „Reklama Polska" Jasna 10.
Za terminowe wychodzenie ogłoszeń i ofiar administracja nie odpowiada

CENA OGŁOSZEN: Przed tekstem i w tekście mk. 12, zwyczajne 8 mk. nekrologi mk. 750. za wiersz nonparel. Drobne ogłoszenia 1 m za wyraz, najmniej 10. Dla poszukujących pracy 75 i Komunikaty mk. 12. Ogłoszenia zamiejs. 50 proc. drożej. Ogłoszenia zagran. 200 pr drożej. Stronica przed tekstem w tekście na ogłoszeń podzielona na sześć łamów za tekstem na 5 łamów. W tekście i przed tekstem przyjmujemy ogłoszenia nekrologi tylko na 2, 4 6 łamów. Artykuły bez oznaczenia honorarium uważa Redakcja za bezpłatne. Można zamawiać „Rozwój" w ZGIERZU u p. Lacha Kios. W Pabjanicach, u p. Zatorskiego ul. Zamkowa.

KALENDARZYK:
Czwartek Fabiana i Sebsat
† Piątek Agnieszki p. m
Sobota, Wincentego i Anastaz.

KUCHY RZEPAKOWE
NADESZŁY
HURTOWNIA MLECZARSKA
KONSTANTYNOWSKA 67.

Z WARSZAWY.

WARSZAWA. 19 1. (E. E.) Według pogłosek krążących w kuluarach sejmowych dr. Brjan (?) został mianowany kierownikiem urzędów naftowych węglowego i drzewnego Po przyjęciu tej nominacji przystępuje zaraz do likwidacji tych urzędów.

WARSZAWA. 19 1. (E. E.) Wczoraj po Warszawie w kuluarach sejmowych rozeszła się pogłoska, że prezydent ministrów p. Witos w najbliższych dniach ma podać się do dymisji o ile nie otrzyma poparcia ze strony grup sejmowych.

WARSZAWA. 19 1. (E. E.) Dziś przed wieczorem marszałk sejmu Trampczyński złożył wizytę ministrowi spraw wewnętrznych p. Skulskiemu.

BERLIN. 19 1. (E. E.) Partje niemieckie: Nrod. Ludowa, Ludowa, Demokratyczna oraz Centrowa zwróciły się do Min. Spraw Zagr. z protestem przeciwko zamierzonemu rozbrojeniu fortec w Prusach Wschodnich.

LONDYN. 19 1. (E. E.) Według wiarogodnych wiadomości lord George i lord Curzon wezmą udział w zebraniu prezydentów minist. państw sprzymierzonych, które odbędzie się w Paryżu 24 b. m.

KRAKÓW 18 1 (PAT) Wczoraj zmarł na chorobę serca dyr. Teatru Powszechnego w Krakowie ś.p. Stanisław Jarniński. Urodził się on w roku 1886 w ziemi kieleckiej. Osierocił żonę Amelję Rotterową, artystkę dramatyczną teatru i imienia Juljusza Słowackiego w Krakowie. Pogrzeb ś.p. Jarnińskiego odbędzie się we środę po południu.

BAZYLEA. 19 1. (E. E.) Dziennik „Seccolo" donosi, że 4 nowe kompanje wojska wysłano na terytorjum Górnego Śląska.

— (kt) Przed kilkoma dniami dworzec główny w Wiener- Neustadt oświetliły ogromne ogniste pochodnie. Znajdujący się na stacji wagon, zawierający 76 beczek, czyli 14360 kg. nafty, z niewiadomych przyczyn stanął w płomieniach. Miejska straż pożarna uratowała inne w pobliżu stojące cysterny, oraz wagony z innemi rzeczami. (8)

(kt.) U[illegible] [illegible]acyjny podaje do wiadomości, że T[illegible] okrętowe pod nazwą „United Baltic Corporation" jest zarejestrowane w Polsce i Ameryce pod oficjalną nazwą „Linja Bałtycka Amerykańska". (7)

(kt.) Wczoraj i dzisiaj wysłano z portu tutejszego 72 wagony żyta do Warszawy, a 6 wagonów do Lwowa. (7)

(kt.) Czas obrad konferencji premjerów obliczają na 10 dni. (7)

(kt.) Rząd angielski donosi, że Lloyd George i Courzon przybędą 23 b. m. do Paryża aby wziąć udział w konferencji sojuszniczej. (7)

(kt.) Z Rzymu donoszą, że arcybiskup lwowski Teodorowicz i biskup krakowski książe Sapieha wyjechali do Paryża, aby podziękować episkopatowi francuskiemu za pomoc udzieloną Polsce przez Francję. (7)

Obrady pokojowe w Rydze.

Zwrot mienia.

RYGA, 14 stycznia. (E. E.). Komisja redakcyjna na posiedzeniu trwającem od 5 po poł. do 1. w nocy przyjęła 4 pierwsze artykuły w sprawie reewakuacji. Treść artykułów jest następująca:

Art 1. Rosja i Ukraina obowiązują się na żądanie rządu polskiego, o[parte] na deklaracjach właścicieli reewakuować do Polski mienie instytucji samorządowych oraz osób fizycznych i prawnych, ewakuowane do Rosji i Ukrainy od początku wojny światowej, aż do 1 października ub. roku.

Art. 2. Układające się strony zobowiązują się wzajemnie reewakuować na życzenie rządu strony drugiej, oparte na deklaracjach właścicieli mienie samorządowych instytucji, osób fizycznych i prawnych ewakuowane po 1 październiku 1915 roku.

W ten sposób mienie ewakuowane w czasie najścia Niemców Rosja zwróci Polsce, natomiast mienie ewakuowane po tym czasie zwrócą sobie oba państwa na zasadzie wzajemności. Dotyczy to także mienia ewakuowanego w czasie wojny polsko-bolszewickiej.

Art. 3 przewiduje, że tylko to mienie będzie zwrócone w naturze, które istotnie znajdzie się na terytorjum państwa zwracającego i jest oddane do rozporządzenia instytucji rządowych lub społecznych tegoż państwa.

Jeżeliby mienie podlegające reewakuacji było w posiadaniu prywatnem, to winno być przez rząd odebrane w celach reewakuacji. O ile mienie ewakuowane stanowi środki produkcji, a uległo zniszczeniu nie wskutek siły wyższej [illegible] natenczas rząd państwa zwracającego za[illegible] za zagubienie lub zniszczenie tego mienia.

Art. 4. Wszystkie wzajemne żądania zwrotu mają być zgłoszone w ciągu roku od daty ratyfikacji traktatu. Zwrot mienia winien nastąpić nie później niż w przeciągu pół roku od daty decyzji komisji mieszanej, powołanej w celu przeprowadzenia reewakuacji.

Artykuł 5, który dotyczy sprawy obrachunku między rządem zwracającym a właścicielami mienia nie został jeszcze uzgodniony.

Będzie on przedmiotem dyskusji na następnem posiedzeniu. (7)

KRONIKA TELEGRAFICZNA.

RYGA. 19 1. (E. E.) Według informacji z Moskwy Barzin, przewodniczący deleg. rosyjskiej na rokowaniach pokojowych sowiecko—finlandzkich mianowany został przedstawicielem Rosji na Finlandję.

ZA LINJĄ ROZEJMOWĄ.

Z za linji rozejmowej otrzymuje Kresowa Ajencja Prasowa wiadomości o budowaniu przez bolszewików nad linją graniczn[ą] okopów i umocnień polowych, do których to robót zapędzają całą ludność miejscową, nie dając jej nawet odpoczynku świątecznego. Okopy te budowane są z ogromnym pośpiechem między Mińskiem a Ratonką, pod Kaczynem linją na Strugę — Tarasowo. Jednocześnie bolszewicy rozgłaszają wieści o zbliżającej się z wiosną nowej wojnie z Polską.

Ze Śląska.

BYTOM. 18 I (PAT) W poszukiwaniu za bronia w fabryce niemieckiej w Ozimku pod Opolem wykryły władze koalicyjne w magazynie fabrycznym wszystkie cześci łodzi podwodnej, która w cześciach przemycono na G. Śląsk. Nadto znaleziono na dachu fabryki wiele ukrytych karabinów maszynowyh.

BYTOM. 18 I (PAT) W Dobrodzieniu w powiecie ubliniecckim napadła niemiecka bojówka plebiscytowa w niedziele wieczór na powracajacych z wiecu polskiego w Ligocie Dobrodzieiskiej mówców plebiscytowych. Samochód którym jechali wspomniani mówcy zatrzymała policja dla sprawdzenia legitymacji jadacych. W czasie kontroli padł rozkaz alarmowy. Na to ukazał sie na drodze oddział złożony z członków tak zwanej kolumny szturmowej, którzy zaczeli strzelać do samochodu z karabinów, rewolwerów i karabinu maszynowego. Wedle dotychczasowych wiadomości otrzymanych przez polski komisarjat plebiscytowy zginał przytem jeden Polak a 2 zostało zranionych. O napaści tej zawiadomiono natychmiast władze koalicyjne w Lublińcu, które wysłały na miejsce zbrodni dla przeprowadzenia śledztwa specjalna komisje.

BYTOM. 18 I (PAT) W niedziele wieczorem około 20 Niemców napadło na dom Polaka Przeworskiego w Nowo Brzezinach w powiecie P...czyńskim. Z przybyłych na pomoc ludzi zabito: 1 policjanta Polaka i 2 Polaków cywilnych, kilku zaś raniono. Bandyci strzelali z rewolwerów i rzucali granaty reczne. Stwierdzono, że napastnicy mówili po niemiecku. Bandyci zrabowawszy Prze...rskiemu z mieszkania 15000 marek i wiele odzieży uciekli pod osłona strzałów w las. (Wszystko to sztucznie wywoływane przez grupy niemieckie. (P. Red.)

BYTOM 18 I (PAT) Wychodzi obecnie na jaw, że wydalony z G. Śląska przez miedzysojusznicza komisje plebiscytowa tajny radca niemiecki Brauwailer prowadzi tajna propagande wśród urzedników niemieckich na G. Ślasku. Został on w ...delegowany przez rzad niemiecki, jako nadzwyczajny delegat dla spraw humanitarnych i otrzymał od rzadu niemieckiego na ten cel 10 milionów marek. Urzad swój sprawował Brauwailer jako d...zernen przy przedstawicielu niemieckim w Opolu. Władze koalicyjne wpadły na trop szeroko rozgałezionej niemieckiej sieci szpiegowskiej, istniejacej wśród urzedników niemieckich, która kierował Brauwailer, za to wydalono go z terenu plebiscytowego.

BYTOM. 18 (PAT) Z okazji 50 letniej rocznicy utworzenia cesarstwa niemieckiego (18 stycznia 1871 w Wersalu) niemiecka prasa górnoślaska zamieszcza dziś okolicznościowe, demonstracyjne artykuły. Demonstracja ta zwrócona jest naturalnie przeciwko Francuzom i Polakom. Dla charakterystyki przytaczamy wyjatek z t...kiego art. zamieszczone go w „Katowicer Zeitung" który brzmi: „Dziś 18 stycznia 1921 r. — 50 rocznica proklamacji wersalskiej. Czyż możemy ja obchodzić? Niemcy stoja rozbrojone i bezbronne wśród państw uzbrojonych od stóp do głów. Straciliśmy Alzacje i Lotaryngie. Odebrano Prusom nietylko ten kraj; który należał kiedyś do Polski: Poznańskie ale i prastara ziemie niemiecka (Prusy Zachodnie) Nawet Czechy mogły wyrwać z organizmu niemieckiego żywy kawał.

Dziennik ten starał sie udowodnić, że G. Ślask tembardziej powinien być uratowany dla Niemiec gdyż wymaga tego przyszłość państwa. Wywody te potwierdzaja tylko zapatrywania polityków francuskich że G. Ślask potrzebny jest Niemcom właśnie dla przygotowania rewanżu za Wersal w roku 1919.

BYTOM. 19 (PAT) Regulamin plebiscytowy nie może uledz żadnej zmianie. Nieścisła jest wiadomość jakoby plebiscyt miał sie odbyć 13 marca. Termin ten ustanowi Rada ambasadorów.

MŁODZIEŻ POLSKA.

Pamiatkowy gród Kraków, pełen wielkich i świetych dla Polaka wspomnień, stolica Polski z epoki najwiekszego jej rozkwitu prastary Wawel, ze swymi niezrównanemi grobami królewskimi, ukochana wszechnica Jagiellońska wsz...tko to musiało oddziaływać na wyobraźnie narodowa, na kształtowanie sie duszy małopolskiego mieszkańca.

Prawda, grono młodzieży polskiej, nie znajac przemysłu, ani warunków w których mógł sie rodzinny przemysł rozwinać, gdyż rzad wcale sobie nie życzył i hegemonie pod tym wzgledem przyznał ziemiom habsb...rskim rzuciło sie w dwu... kierunkach. Jedni szli do służby państwowej i tam powoli zamieniali się na austryjackich biurokratów, drudzy nienawidzac tej austryjackiej karjery, szukali chleba w medycynie, adwokaturze, artyzmie. Ztad tak świetnie rozw...ęła sie w Krakowie szkoła sztuk pieknych i tak potężnych wydała potem twórców. Ponieważ goście z Kongresówki nienawidzili urzednika rosyjskiego, a w sprawy austryjackie nie wgłebiali się dosyć, przytem czesto spotykali sie tu i owdzie z radcami legacyjnymi lub innymi dygnitarzami, a powolność ich i przywiazanie do Austrii i jej rzadu uważali za identyczne z przywiazaniem Polaka z Kongresówki lub Litwy do tronu moskiewskiego, przeto na ziemiach okupowanych przez Rosje urósł sad dziwny i nieuzasadniony o Małopolanach, że sa to wielbiciele austryjackiego patrjotyzmu!

Przecież, gdyby rodzice nie czuli tak po polsku, jak sadzono w Kongresówce, czyżby ta młodzież szkolna, ci malcy 12—to i 13—to letni odczuli tak gleboko potrzebe bronienia swojej Ojczyzny, bronienia Lwowa? Młodzież lwowska, dzieci lwowskie obalili raz na zawsze ten niedorzeczny sad, to niedorzeczne błakajace sie pojecie „O galicyjskim patrjotyzmie".

Zupełnie inaczej przedstawia sie młodzież Wielkopolska. ...na dla Prusaków była jeszcze gorzej usposobiona, niż młodzież kongresowa dla Rosjan, bo Prusak przeszedł swoja metoda fałszów i tyraństwa wszystkie narody na świece. Mimo to młodzież z zaborów pruskich przejeła dużo cech zewnetrznych od Niemców. Pewność siebie, porzadek i systematyczność, przytem umiłowanie obowiazku.

Młodzież polska pod zaborem rosyjskim nie nauczyła sie ani pracy, ani wytrwałości, rzad austryjacki nawet nie życzył sobie, aby podobne wyszkolenie do pruskiego zaprowadzić u siebie. Austrja nie chciała mieć żelaznych ludzi. Ona wolała ogladać woskowe figury które możnaby dowolnie urabiać i naginać. To też powierzchownie dwie te postacie bardzo różnie na zewnatrz wygladały i gdyby ich było zetawić gdzieś z soba—mogłyby wywołać wrażenie, że do dwóch odrebnych szczepów należa. Tymczasem dusze tych ludzi, dażenia i ideały były wspólne. Każdy z nich pragnał odrodzenia ukochanej Ojczyzny, każdy z nich dla dobrych dobry, każdy z nich zapalny szczerze i stygnacy szybko, jeno Poznańczyk wśród tej trójcy wytrwa najdłużej, boć to wytworzyło w nim szkołe przeciwieństwa.

W poznańskiem sa dwóch typów ludzie, albo zupełnie demokraci, albo arystokraci, lecz tych ostatnich jest tylko garść. Pośredniej klasy niema. Wiecej jeszcze jednobarwne pokolenie jest na Górnym Ślazku o silniejszej woli twardszem postanowieniu o duszy budzacej się i coraz bardziej podażajacej do ideałów duszy wszechpolskiej. Cierpienia i tesknota za czemś niedoścignionem, wytwarza z Polaka człowieka smutnego, prześladowanie nieustanne zaszczepia w jego duszy skrytość, unikanie ludzi nieznanych, grzebiacego gdzieś gleboko szczerość i zwierzajacego sie ze swych bóli tylko przyjaciołom szczerym i doświadczonym. Władze obecne usposobiły go do tego stopnia źle dla siebie że wytworzył on dla nich specjalna etyke. Nawet w tych wypadkach nie szedł z nimi reka w reke, kiedy własny jego interes to nakazywał. Nawet zwykłych prze...tepców nie wskazywał władzy bo uważano to za nikczemność, za szpiegostwo, którem sie społeczeństwo brzydziło.

I z tego charakterystycznego rysu nie zdawali sobie sprawy nawet Niemcy podczas swej okupacji, lub może tylko udawali, naiwnych, dosyć że wiele inteligencji wywieziono pod zarzutem szpiegostwa na rzecz Rosji. Nawet austryjaccy oficerowie sprawiali formalny pogrom przy zastosowaniu kary śmierci za zdrade na rzecz obcego państwa, zwłaszcza gdy im sie gdzieś w starciu z nieprzyjacielem ofensywa nie powiodła. I ten wstret do obcej władzy i jej zarzadzeń tak wrosł w dusze polska, że i dziś jeszcze błaka sie pytanie, czy uczciwem jest, gdy sie policji polskiej wskaże tropy bandyty, kiedy we wszystkich samoistnych państwach każdy obywatel uznaje to za swój obowiazek. Charakter polski jest zapalny i pełen poświecenia, nieliczacy sie z niebezpieczeństwem. Od niepamietnych czasów wojsko do boju szło z niesłychan...m temperamentem i poświeceniem. Na tarcie pod Kir...h...nem, wyprawa wiedeńska, Samosier... wiele wiele innych bitew sa znakomitem tego rysu polskiego świadectwem. Ale przy tej brawurze napieci nerwów bywa tak silne tak wstrzasajace, że na długo stan ten nie może istnieć i czesto w chwilach ważnych brakuje energji.

W przedsiebiorstwach powodzenie nas zagrzewa niepowodzenie osłabia szybko za szybko wiare w siebie w ... i pod tym wzgledem wśród wszystkich Polaków tylko przewaga należy się Wielkopolaninowi i Pomorzaninowi, bardziej stanowczemu i bardziej nieustepliwemu.

Ślask jeśli zostanie przy nas, bedzie również dostawca dla Polski ludzi o żelaznej woli i zdrowym chłopskim rozumie.

Stosunek Polaków do kobiet jest dziś wyjatkowo dodatni. Nigdzie kobieta nie jest tak szanowana jak w Polsce, która pochłania dusze meżczyzny. Ale też kobieta polska należy do najpoteżniejszych dźwigni narodu polskiego. Wdzieczaca sie zamłodu i nie bez pewnej zalotności, po wyjściu za maż staje sie oddana domowemu ognisku, na które przeważny wpływ wywiera. Jej to lwiej pracy zawdzieczać trzeba wychowanie młodzieży i duchowy pokarm, który ma wystarczyć ludziom na całe życie.

Odważna i śmiała umie walczyć za ideały polskie, znosić knuty kozackie, zimna Syberji i trzcine pruskiego nauczyciela. Nie jestto ani kucharka, ani histeryczka niemiecka ze zdawkowym patryotyzmem, rzucajacem kwiatków odchodzacym żołnierzom, lub machajaca chusteczka na wszystkie strony. Nasza kobieta, zwłaszcza w młodych latach jest entuzjastk... jest orłem biegnacym ku słońcu bez opamietania... Zapał jej udziela się masom i niejeden bohater lub artysta kobiecie zawdziecza swoje wyniesienie swoja sławe.

Dusza polska, taka jak jest i to wszystko co ma pieknego w sobie w dużej cześci zawdziecza kobiecie Polce, kobiecie matce, która po czasie długiej niewoli była szkołą i drogowskazem dla tych pokoleń, co szły dziś tak chetnie pod Radzyminco tak walecznie wywalczyły Poznań!

Bohaterki wielkie! Opiekunki rannych i zakaźnie chorych, aż do najtkliwszych sióstr miłosierdzia, aż do matek nakładajacych czternastoletniemu pacholeciu karabin na ramie oto charakterystyka polskiej kobiety!

W. Cz.

Memorjał polskiej Rady Narodowej Białorusi i Inflant.

Kresowa Agencja prasowa donosi iż polska Rada Narodowa ziem białoruskich i Inflant złożyła p. Prezydentowi Ministrów memorjał, w którym zwraca uwagę Pana Prezydenta:

1) na potrzebę obecności w składzie delegacji ryskiej człowieka dobrze znającego Kresy Wschodnie,

2) na konieczność stworzenia odpowiedniego etatu z M. S. Z., aby w Paryżu mógł stale przebywać człowiek znający dokładnie Kresy Wschodnie,

3) na coraz liczniejszy przypływ uchodźców Polaków z poza kordonu bolszewickiego i na kolonizacyjną wartość tego żywiołu,

4) na konieczność udzielenia pomocy materjalnej uchodźcom,

5) na bezład panujący na terenach wschodnich i konieczność szybkiego zorganizowania tam administracji. (5)

TELEGRAMY.

UROCZYSTOŚĆ W TORUNIU.

TORUN. 19 (PAT) Przebieg wczorajszej uroczystości położenia kamienia węgielnego pod obelisk niepodległości był następujący:

Uroczystość rozpoczeła się o godz. 8 rano hejnałem. Kto się w opiekę, odegranym z wieży ratuszowej. O g. 9-ej 30. odbyło się uroczyste nabożeństwo w kościele Najświętszej p. Marji odprawione przez ks. Pelke, a poprzedzone podniosłem kazaniem ks. Wyszynskiego z Torunia. Na nabożeństwie byli obecni J.E. ks. kardynał Dalbor, szef sztabu gen. gen. Rozwadowski gen. broni Haller, biskup z Pelplina i min. byłej dzielnicy pruskiej Kucharski. O g. 12-ej w południe uformował się na placu św. Katarzyny pochód poprzedzony oddziałami straży obywatelskiej, i szeregami skautów młodzieży i dziatwy szkolnej związków religijnych i społecznych i oddziałów wojskowych. Pochód udał się ulicą Szeroką na przedmieście bydgoskie do miejsca na, którem ma stanać obelisk. Tu odbyło się uroczyste poświecenie kamienia węgielnego. Pierwszy przemówił do zebranej publicznoś ci ks. kardynał Dalbor zaznaczajac, że budujacy sie pomnik jest symbolem naszej niepodległości, która winna sie oprzeć na granitowej goracej miłości ojczyzny, wypływajacej z zasad religijno etycznych. Przemawiali inni w końcu nastapiło wreczenie przez gen. Rozwadowskiego w imieniu Nacz. państwa podpułkownikowi francuskiemu Guitrand krzyża Virtuti Militari: O g. 3 po poł. odbyło się w Katuszu uroczyste posiedz. Rady miejskiej z okazji rocznicy wyzwolenia Pomorza. Wieczorem odegrano w teatrze narodowym 2 akt konfederatów barskich Mickiewicza, poczem odbyła się uroczysta akademja i pożegnanie gości.

HOFMAN UMARŁ.

BERLIN 19 (PAT) Gen. Hoffman były szef Oberostu i dyktator konferencji pokojowej w Brześciu Litewskim zmarł nagle na udar serca. Śmierć nastapiła w nocy z 13 na 14 b.m. wczasie zabawy Sylwestrowej urzadzonej przez przebywajacych w Berlinie podoficerów rosyjskich sympatyzujacych z monarchistami niemieckimi. Gen. Hoffman brał udział w tej zabawie.

FIZOGNOMJA NOWEGO RZADU WE FRANCJI.

PARYŻ. 17. (PAT) Nowy gabinet składa sie z 2 senatorów i 13 deputowanych należacych do nastepujacych partji politycznych Briand socjaliści republikańscy. Sarraut Daniel, Wincenty socjaliści radykalni. Bochor Masfront demokratyczna lewica republikańska „Le Petit Journal" podaje, że rzad przedstawi sie parlamentowi we środe albo w czwartek.

RAPORT BOLSZEWICKI.

Powstańcy przyłapali w Bachmaczu depesze naczelnika sztabu frontu zachodniego w której on przedstawiajac krytyczne położenie na Ukrainie donosi, że armja bolszewicka dostawszy sie na teren ukraiński, mimo wielkiego nastroju rewolucyjnego, przy zetknieciu sie z ludnościa, staje sie formalnie niezdolna do walki, demoralizuje sie i dezerteruje. Stwierdza on, że Ukraina to miejsce, gdzie sowiety podniosły pierwsze i najcieższe porażki.

Zdanie prasy o Brianddzie.

(Od własnego koresp.)

PARYŻ, 18 | 1. Cała prasa francuska jest bardzo zadowolona z wyboru Brianda na premiera i ze składu jego gabinetu, a dziś jeszcze dochodzą zachwyty z programu jego działalności, którą ma chęć rozciągnąć na przyszłość. 7)

WYJAŚNIENIA POINCAREGO.

Poincare tłomaczy w artykule wstepnym w „Matin" powody, dla których nie chciał przyjać teki ministerstwa skarbu. Dzisiaj każdy francuski minister skarbu jest w praktyce zmuszony do zupełnego podporzadkowania się ministrowi spraw zagranicznych. Kwestja czy Traktat Wersalski zostanie wykonany, czy też nie czy Francja otrzyma odszkodowanie od Niemiec, jest niewyjaśniona tajemnica. Aż do chwili wyjaśnienia tej tajemnicy żaden minister skarbu nie rozwiaże trudności finansowych. Peret miał słuszność oświadczajac, że cały kraj wyczekuje z niecierpliwościa wyników pokoju, i że od nich jest uzależniona cała polityka wewnetrzna Francji. Dla tego Poincare mógł przyjać tylko teke spraw zagranicznych.

PARYŻ. 19 (PAT) „Journal" donosi, że Briand zamierza utworzyć sekretariat stanu min. spr. zagr., który objać ma deputatowy Danielon. Odpowiedni projekt ustawy celem uzyskania kredytów na ten cel bedzie przedłożony Izbie deputowanej.

JUŻ FRANCUZI NIE WIERZA NIEMCOM

„Journal" ogłasza artykuł w sprawie ostatniej niemieckiej noty o rzekomej koncentracji wojsk polskich na granicy Ślaska Górnego i Prus Wschodnich. Wszystkie rzady sa zgodne w tem, że note należy uważać za fałszerstwo, przez które Niemcy chca osiagnać jeden wielki cel, mianowicie zamaskować nagromadzenie wojsk niemieckich na pograniczu Ślaska. Rzad niemiecki oświadcza gotowość przedłożenia oryginalnych dokumentów, które maja Polske obciażyć. Nawet już przedłożono fotografje Radzie Najwyższej. Wiadomo jednak, że w Niemczech istnieje sporo djabelskich kuchni, w których przyrządzaja fałszywe dokumenty na użytek rzadu niemieckiego.

Jest rzecza znamienna, że od chwili wreczenia tej noty prasa niemiecka z ogromnym rozpedem podjudza przeciw Polsce, utrudniajac tem samem celowo wysiłki pacyfikacyjne Komisji Miedzysojuszniczej na G. Ślasku.

SPRAWY POLSKIE.

WSZEDZIE SAMOZWANCY RZADZA.

Samozwańcza Tymczasowa Komisja pisze „Gaz. Por." wileńska, która wbrew ludności, za cene mienia i krwi polskiej, usilowała wytworzyć jakieś niby odrebne państewko p. n. Litwy środkowej, rozleciała sie ostatecznie.

Na motywy które skłoniły do ustapienia tych jej członków, którzy mieli poczucie sumienia narodowego, rzucaja charakterystyczne światło poniżej zamieszczone wynurzenia inż. Szopy.

Wichrzeniom nielicznej grupki megalomanów wileńskich, którzy nie maja żadnego oparcia wspołeczeństwie własnem, koniecznie usiłuja odgrywać role „ministrów" zostanie położony kres ostateczny, jeśli rzad polski zdobedzie sie na stanowczość i konsekwencje.

Ani jednej marki polskiej dla samozwańczych ......ków wileńskich, ktorzy za pieniadze i środki Reczypospolitej Polskiej prowadzić usiłuja w Wilnie polityke przeciwna najżywotniejszym interesom Rzeczypospolitej Polskiej prowadzić usiłuja golfY aT.tyeli, tej — to powinno być hasłem rzadu polskiego w stosunku do uzurpatorów wileńskich.

WILNO (E.E.) Dyrektor departamentu przemysłu handlu i odbudowy inż. Teofil Szopa w wywiadzie z przedstawicielem agencji telegraficznej East Express uzasadniał szczegółowo motywy swej dymisji. Inżynier Szopa oświadczył co nastepuje:

Wileńszczyzna stanowi organiczna cześć Polski pod wzgledem zarówno swego składu narodowościowego, ujawnionego przez statystyke niemiecka potwierdzona świeższemi danemi zarzadu cywilnego ziem wschodnich, jak i pod wzgledem nastroju ludności, który objawił sie w uchwałach niezliczonej liczby wieców, zjazdów i sejmików.

Okoliczności zewnetrzne zmusiły ja do wytworzenia tymczasowego rzadu. Nie wynikało jednak stad, aby ten rzad tymczasowy miał kiedykolwiek i w czemkolwiek zaniedbać żywotne interesy narodu i państwa polskiego. Zatem pomiedzy polityka rzadu polskiego w Warszawie a polityka tymczasowej komiji rzadzacej Litwy Środkowej nie powinny by zachodzić żadne zasadnicze sprzeczności.

KONSTYTUCJA GDAŃSKA.

GDAŃSK. 18. (PAT) Komisja konstytucyjna gdańskiego Volkstagu obradowała dzisiaj nad sprawa zmiany konstytucji gdańskiej w zwiazku z odnośnem pismem wysokiego komisarza dr. Attolico. Komisja wyraziła opinie, że pismo to nie obowiazuje do rozpoczynania obrad nad zmianami, których sie domaga.

PRZYTRZYMANI ZA REKE W CUDZEJ KIESZENI.

GDAŃSK. 18. (PAT) Komisarz generalny polski p. Biesiadecki wystosował do senatu gdańskiego protest z powodu samowolnego rozporzadzania przez władze wolnego miasta była własnościa Rzeszy niemieckiej na terenie gdańskim. Władze Wolnego miasta pragna w ten sposób ubiedz czynności komisji sojuszniczej, która w myśl artykułu 107 traktatu wersalskiego ma dokonać podziału tej własności. Komisja ta rozpocznie swe prace około lutego.

Relacje Stambulińskiego

Paryż 18 (Pał) Radjo. Dzienniki donoszą, że Stambuliński po powrocie swym z zagranicy, zdając z niej sprawę krolowi, wyraził się z wielką sympatją o krajach, które zwiedził. Podniósł on z uznaniem wielkie zwycięstwo odniesione przez Polskę nad bolszewizmem, poczem podkreślił specjalnie zbliżenie się Rumunji i dał wyraz nadziei, że wkrótkim czasie uda się uzyskać zbliżenie się do Serbji.

(8)

Rozum i robotnicy.

Masy robotnicze wyłamują się z pod terroru eksterm s ów, którzy przystąpili do trzeciej międzynarodówki. Po ostatnim strajku gen. robotnicy rumuńscy tłumnie opuszczają czerwone syndykaty, tworząc syndykaty narodowe. Ruch ten przeniósł się także do Siemogrodu, gdzie robotnicy monopolu państwowego urządzili wiec, w którym wziął udział minister Michali. Wygłoszono wiele mów patjotycznych a w rezultacie uchwalono opuścić syndykaty komunistyczne i ugrupować się w syndykatach narodowych.

(2)

Z sądów.

Szachrajstwa żydowskie.

Sąd Okręgowy m. Łodzi, Wydział karny, na posiedzeniu publicznym rozpoznawał następującą sprawę:

Mieszkaniec Łodzi Fiszel Przytycki w roku 1914 oddał firmie „Kierst i Meyer" w Tomaszowie 4 sztuki towaru do apretury. Po wykonaniu polecenia właściciele firmy Edwart Kierst i Paweł Meyer nie wydali towaru Przytyckiemu żądając od niego wykupienia wekslu w wysokości 00 rub, — Żądanie Kiersta i Meyera zostało wykonane t. j. weksel został przez Przytyckiego wykupiony. Z wykupionym wekslem Przytycki wysłał swego urzędnika Lejbus'a Wajskola do Tomaszowa po towar, lecz Kierst i Meyer odpowiedzieli, że towaru już nie mają. Wobec tego Przytycki wraz z Jakóbem Krymałonskim udali się do Meyera celem wyjaśnienia sprawy i wówczas Meyer oświadczył, że towar został sprzedany.

Zbadani oskarżeni Edward Kierst i Paweł Meyer do winy się nie przyznali i wyjaśnili, że towar został sprzedany omyłkowo.(!?)

Na przewodzie Sądowym wina podsądnego została udowodnioną.

Sąd zawyrokował: Edwarda Kiersta i Pawła Meyera uznać za winnych, że w roku 1918 działając świadomie wspólnie w Tomaszowie przywłaszczyli powierzoną im cudzą własność ruchomą, a mianowicie 4 sztuki towaru, należące do Fiszla Przytyckiego, wartości po ... 1000 mk, za które to należność przed orzeczeniem o winie zwrócili poszkodowanym i skazać ich na zamknięcie w więzieniu na przeciąg czasu czterech miesięcy, z mocy zaś Dekretu o amnestji z dnia 2 lutego 1919 karę powyższą zmniejszyć o połowę, t. j. do miesięcy dwóch. Nadto na zapłacenie opłat sądowych i pokrycie kosztów sadowych. (r)

(7)

KRONIKA

Wiec plebiscytowy.

Dzisiaj o godz. 8 wieczorem odbędzie się w Sali Koncertowej (Dzielna 18) wiec sprawozdawczy Komitetu Plebiscytowego Okręgu Łódzkiego, na którym przedstawiciele Komitetu złożą sprawozdanie z dotychczasowych wpływów i wydatków.

Pozatem w programie wiecu przemówienie osób, które w ostatnich tygodniach przez długi czas były na Śląsku.

Bilety od godz. 6 po poł. w kasie Sali Koncertowej."

Wcześniej można dostać bezpłatnie w Adm. „Rozwoju“. (7)

— Związek dramaturgów.

Związek Autorów Dramatycznych Polskich oddał obronę praw autorskich agencji „Pan-musaion“, pozostającej pod kierunkiem p. Dyr. Ludwika Hellera. Wszystkie dyrekcje teatrów w sprawach wystawiania sztuk polskich autorów zechcą się zgłaszać do wyżej wymienionej agencji Hortensja 6, w Warszawie. (3)

—Akcja przeciwpożarowa.

Sekcja przeciwpożarowa państwowej instytucji ubezpieczeń od ognia urządziła w roku 1920 4 zjazdy przedstawicieli straży ogniowych, 12 zjazdów strażackich, połączonych z ćwiczeniami 14 kursów pożarniczych 8 dniowych, zczego 1 w seminarjum nauczycielskiem, osobny wykład dla nauczycieli szkół powszechnych, 5 kursów pożarniczych w szkołach rolniczych, 50 lustracji straży ogniowych, 5 zebrań organizacyjnych i 14 kursów uzupełniających dla naczelników straży ogniowej. Pozatem sekcja wydała 115 listów pochwalnych członkom straży ogniowej, którzy wyróżnili się gorliwością przy tłumieniu pożarów. Ogółem bezpośrednio na każdą akcję przeciwpożarową, nie licząc kosztów utrzymania personelu i kancelarji, instytucja ubezpieczeń państwowych wydała 1920 roku miljon 212 tysięcy 586 marek.

— Dobre serce.

Z okazji Imienin Kierownika szkoły № 28 p. Rajmunda Wojakowskiego młodzi uczniowie tej szkoły złożyli 800 mk. na Plebiscyt Górnośląski. Piękny ten czyn dzieci, i zachęci niezawodnie i innych kolegów do podobnego czynu. (8)

—Konie dla Kongresówki.

Po porozumieniu się Ministerjum rolnictwa z Ministerjum wojny i władzami poznańskiemi uchwalono dwie trzecie koni zdemobilizowanych wojsk na Pomorzu przeznaczyć dla Kongresówki. Umyślny delegat województwa warszawskiego udał się na Pomorze dla odebrania koni i dostarczenia ich do punktów rozdzielczych.

—Komunikacja na Śląsku.

Komitet plebiscytowy w Oświecimiu zwrócił się do Ministerjum poczt i telegrafów z prośbą o uruchomienie telegrafu pomiędzy Oświecimem a Bytomiem i komunikacji telefonicznej pomiędzy Oświecimem a Katowicami

—Konwencja handlowa z Węgrami.

W najbliższych dniach udaje się do Budapesztu szef sekcji ministerjum przemysłu i handlu p. Kilmajer w celu zawarcia wraz z posłem Szembekiem konwencji handlowej między Polską a Węgrami.

—Zakaz wywozu waluty zagranicznej z Węgier.

Rząd węgierski wydał zakaz wywozu waluty zagranicznej z Węgier. Rozporządzenie obowiązuje wstecz. Cofnięto wszystkie pozwolenia na wywóz waluty obcej, wydane po 19 grudnia.

— Zmiana nazwisk.

Ministerjum spraw wewnętrznych udzieliło p. Arkadjuszowi Iwanowowi w Aleksandrowie Kujawskim zezwolenia na zmianę nazwiska na Janowski, p. Bronisławowi Janowi Andrzejowi 3-ch imion Kleinermanowi, lekarzowi—dentyście, zamieszkałemu w Warszawie, zezwolenia na zmianę nazwiska na Klemeński i p. Kazimierzowi Burkowi, pracownikowi krawieckiemu w Warszawie zezwolenia na zmianę nazwiska na Burczyński.

— Przewóz celulozy.

Po szczegółowem rozpatrzeniu przedstawionych materjałów. Komisja Międzyministerjalna na ostatniem swojem posiedzeniu, odbytem pod przewodnictwem p. W. Czaskiego, przychylając się do wyrażonego przez przedstawicieli przemysłu żądania, uchwaliła przenieść czasowo drzewo celulozowe z dotychczasowej kolejności 8b do kolejności 3a z warunkiem przewozu pod adresem fabryki celulozy we Włocławku. (7)

—Wydział ogrodniczy C. T. Rolniczego.

Stosownie do uchwały Rady głównej Centr. Tow. Roln. został już zorganizowany przy tem towarzystwie specjalny wydział ogrodniczy, którego zadaniem głównem będzie dopomódz tym, którzy mają sady do jaknajlepszego spieniężenia owoców, aby nawet odpadki nie zostały zmarnowane. Pozatem wydział będzie dopomagał produkującym, lub zamierzającym produkować warzywa ułatwiając sprzedż tychże, i bacząc aby się one nie zmarnowały, czy to z powodu braku nabywców, czy też wagonów. Dotychczas bywa tak że za warzywa płaci się pośrednikom trzy cztery razy więcej, niż temu, który je wyprodukował. Nowy wydział ma już instruktorów, którzy będą zachęcali do uprawy warzyw i udzielali odpowiednich wskazówek fachowych.

—Jarmark w Bratisławie.

Jak donoszą pisma słowackie między 6 a 15 sierpnia odbędzie się w Bratisławie na Słowacczyźnie jarmark przemysłowy. Na urządzenie jarmarku rząd czeski przeznaczył subwencję w wysokości pół miljona koron czeskich. Nawiązanie stosunków handlowych pomiędzy Polską a Słowaczczyzną jest ze wszech miar pożądane. Jarmarkiem tym powinni się zainteresować polscy producenci takich artykułów, które mają widoki zbytu na Słowacczyźnie.

— Patrjotyzm urzędników.

(k) Komitet poprawy bytu urzędników państwowych w Łodzi, po wysłuchaniu sprawozdania delegacji ze starań w Warszawie, postanowił wiecu nie zwoływać, lecz o wyniku starań zakomunikować przez kolegów wszystkim urzędom i oczekiwać wyniku t. j. zrealizowania przyrzeczeń wiceministra skarbu. (7)

— Do młodzieży!

Staraniem Komisji Międzyszkolnej Uczniów Żołnierzy, w piątek dn. 21 b. m. punktualnie o g. 5 p. p. w lokalu gimn. im. Kopernika (Nowo-Cegielniana 9), odbędzie się zebranie w sprawie urządzenia „Dnia Młodzieży dla Górnego Śląska“.

Prezydjum zaprasza po 2 delegatów(ki) ze szkół żeńskich i męskich oraz wszelkich związków, stowarzyszeń i ugrupowań młodzieży (7)

— Ofiary.

Komitet plebiscytowy w Łodzi otrzymał od komitetu Obrony państwa w Łęczycy 400,000 marek, i od komitetu obrony państwa w Łodzi 500,000 m. (7)

— Na Górny Śląsk.

P. Michał Bautz złożył na Górny Śląsk 100 mk. (3)

— Odroczenia wojskowe.

Do niektórych P. K. U. nadeszły rozkazy ministra wojny, aby wszystkim urzędnikom państwowym, bez względu na rocznik, którzy otrzymali odroczenie ze służby wojskowej do dnia 1 stycznia r. b. na zasadzie reklamacji rządu, że oni są niezbędnie potrzebni na posadach rządowych, — należy urlop przedłużyć do dnia 1 marca 1921 r. (7)

— Sprawy poborowe.

Podług nowego rozporządzenia mężczyźni, urodzeni w roku 1903 otrzymują pozwolenie P. K. U. na wyjazd za granicę. Natomiast urodzeni w roku 1902, nie otrzymują paszportów zagranicznych. Ci, co otrzymali tymczasowe zwolnienie z terminem rocznym, mogą również otrzymać pozwolenie na paszport zagraniczny i wyjazd do Ameryki, o ile ich wzywają stamtąd krewni.

Demobilizacja rocznika 1895 została tak przyśpieszona, że prawie wszyscy żołnierze z tego rocznika już powrócili do domu.

Wobec tego, że demobilizacja rocznika 1896 zależna była w znacznej mierze od ukończenia demobilizacji poprzedniego roku teraz już zbiera się potrzebne materjały do demobilizacji 1896 która ma się zacząć w krótce. (7)

— Z Tow Kred. m. Łodzi.

Na ostatniem posiedzeniu Dyrekcji Towarzystwa Kredytowego miasta Łodzi w dniu 17 b. m. udzielono pożyczek na 10 nieruchomości miejskich w ogólnej sumie mk. 1,800.000. (3)

— Z cechu rzeźników.

Wczoraj na posiedzeniu kwartalnem w cechu p. rzeźników postanowiono działać dalej w myśl uchwały, powziętej na poprzedniem zebraniu,

Ponieważ p. rzeźnicy oświadczyli, że trzoda będzie zakupywana na wspólny rachunek po 68 m. za funt bitego wieprza, a dotąd handlarze po tej cenie towaru nie dostarczyli, przeto cech rzeźników zebrał wczoraj wśród swoich członków 1,960.000 marek, aby za tą sumę zakupić trzodę na prowincji, dokąd będą delegowani specjalni majstrowie.

Nie wątpimy, że energiczne wystąpienie cechu przyniesie dla Łodzi i majstrów pożądany skutek. Energja p. rzeźników zasługuje na uznanie.

Na posiedzeniu tem wyzwolono ośmiu majstrów, a mianowicie: F. Hofweja, A. Olszewskiego, A. Schwabego, S. Siewierskiego, R. Grasza, A. Zielińskiego, Pacałowskiego i Czupryńskiego.

Cech rzeźniczy złożył przy tej okazji 1160 m. na Dom starców i 1160 m. na Pogotowie Ratunkowe. (2)

— Skasowanie urzędu.

Z dniem 1 lutego zostanie skasowany Urząd eksportu drzewa. Zamknięcie czynności tego Urzędu nastąpiło już dnia 7 stycznia. (2)

— Z przemysłu włókienniczego.

W łódzkim przemyśle włókienniczym w sprawie sposobu doliczania podwyżki na miesiąc styczeń nie doszło do porozumienia między pracodawcami a robotnikami. Sprawa jest otwarta i ma być omówiona jeszcze szczegółowiej.

Komunikat.

Towarzystwo Śpiewacze Chór Marjański przy kościele Wnieb. N. M. Panny w Łodzi urządza dla swych członków i zaproszonych gości zabawę taneczną w niedzielę dnia 23 stycznia r. b. w lokalu Tow Śpiewaczego im. I. Paderewskiego przy ul. Zawadzkiej № 28 Bałuty) początek o godzinie 3 po południu. (8)

Ze Stowarzyszenia Techników.

W piątek 21 stycznia r. b. o godzinie 8 wieczorem wygłosi w lokalu Stowarzyszenia Techników dyrektor Adam Trojanowski nadzwyczaj interesujący odczyt na temat:

„Sprawozdanie o rozwoju Państwowej Szkoły Włókienniczej“.

O jaknajliczniejsze przybycie członków uprasza

Zarząd
Stow. Techników.

Wejście dla gości wprowadzony-ch m. 5. (7)

184—1

Stowarzyszenie Handlowców Polskich urządzać będzie w czwartki każdego tygodnia, w lokalu swym przy ul. Piotrkowskiej 108, wieczory towarzyskie połączone z tańcami.

Pierwszy wieczór odbędzie się dziś. Początek o godzinie 8-mej wieczorem. (7)

185—1

Przeszło 500 osób podziwiało w Warszawie paryską Lucy Dorraine, porywającą widzów siłą do szczytu doprowadzoną grą w jednym z najlepszych obrazów kinematogr. obecnego sezonu p. t. „Dama ze słonecznikami“.

Szalonym nakładem kosztów udało się uzyskać wspomniany obraz dla Łodzi ruchliwej dyrekcji kina „Luna“, która, jak się dowiedzieliśmy, zamierza wystawić to arcydzieło już od najbliższej soboty.

Ofiary.

Na żołnierza polskiego.

P. Sewarć zł. jako karę mk. 100 Baranowski zł. mk. 100.

Na Statuę Matki Boskiej Zwycięskiej.

Bezimiennie od kolejarzy mk. 100. Państwo Bonkiewicz zł. mk. 100. Jan Ratke zł. mk. 100. Rodzina państwa Pawlak zł. mk. 100. P. Z. S. zł. mk. 100.

Na Czerwony Krzyż.

P. Z. S. zł. mk. 25.

Na inwalidów wojskowych.

P. Zakrzewski zł. jako karę mk. 300. P. Wanszko zł. jako karę mk. 300.

Na dom starców.

Alan Szymczak zł. jako karę naznaczoną przez . Chojnackiego mk. 400.

— Ofiara.

Pani Sewer. Ludwińska złożyła na Statuę Matki Boskiej 100 mk. i na Plebiscyt Górnośląski 100 mk. (8)

I znów łaskawie p. burmistrz przysyła nam następujące sprostowanie na zasadzie 22 artykułu:

W numerze 15—ym „Rozwoju“ z dnia 16—go stycznia r. b. ukazał się artykuł pod tytułem „Co się dzieje ze sprawą Tanich Kuchen?“ W odpowiedzi na zawarte w powyższym artykule zarzuty przesyłamy następujące wyjaśnienie:

Nieprawda jest jakoby p. Kiermas otrzymał lepszą posadę w innej gałęzi magistrackiej, natomiast prawdą jest, że p. Kiermas w listopadzie r. u. opuścił zajmowane przez niego stanowisko.

Nieprawda jest, że na rewidentów nadużyć w K.T.K. wyznaczono inż. Ulickiego, natomiast prawdą jest, że sprawę powyższą bada specjalna komisja dyscyplinarna, złożona z przedstawicieli Rady Miejskiej, kierownika Wydziału Opieki Społecznej oraz radców prawnych magistratu pp. mecenasa Żelazowskiego i Sztromajera. Komisja ta ma za zadanie zebrać wszystkie materiały dotyczące tej sprawy, celem przekazania takowych prokuratorowi.

Nieprawda jest, że eksploatacja fabryki marmolady zakończył się krociowym deficytem, skutkiem czego jakoby zaniechano dalszego wyrobu tego produktu.

Natomiast prawdą jest, że wydatki na eksploatacje pokrywały się całkowicie, pomimo iż cena wyrabianej marmolady była o 60 procent niższa od cen rynkowych. Dodać należy że marmolada magistracka nie zawierała sacharyny ani żadnych domieszek trujących. Przedsiebiorstwo to ma charakter sezonowy. Fabrykację przerwano ze względu na brak owoców.

Nieprawda jest jakoby przedsiębiorstwa gospodarcze magistratu rujnowały miasto. Kalkulacja tych przedsiębiorstw oparta jest na zasadach handlowych i koszta ich eksploatacji pokrywają się całkowicie. Zadaniem tych przedsiebiorstw jest dostarczenie miastu produktów w dobrym gatunku i po cenach umiarkowanych, co poza dorażnemi korzyściami, jakie stąd wynikają, przyczynia się jednocześnie do obniżenia paskarskich cen rynkowych.

(Ponieważ artykuł prawa nie pozwala skrytykować w tym samym numerze wyjaśnień, odkładamy to do jutra.)

(Przyp. Red.)

Teatr Polski.

Dzisiaj dla dzieci Or—Ota. „Szopka Polska“ Widowisko rozpocznie się o g. 4-30 po poł. Ceny miejsc zwyczajne, przyczem każda osoba dorosła ma prawo wprowadzenia bezpłatnie jednego dziecka do lat 12-tu. Jutro „Chory z Urojenia“ (8)

—KINO—
„Dom Ludowy“
I R JA 4
Od wtorku d. 18 do niedzieli d. 23 stycz. 1921 włącznie.

DZIECKO SZCZĘŚCIA
wspaniały dramat współczesny w 5 aktach z premjerem wytwórni „Nordisk“ CARLOVIETH oraz uroczą HELENĄ GAMMELTOFT w rolach głównych. 180-2
Ceny miejsc nizkie
dla gości: I miejsce mk 25.— II „ „ 20.— III „ „ 15.—
dla członków: I miejsce mk. 20.— II „ „ 15— II „ „ 10—

Towarzystwo „KIOSK“
w Łodzi.
Właściciel W. CZAPLARSKI i Ska
podaje niniejszym do wiadomości iż w dniach najbliższych uruchomioną zostanie w kioskach ulicznych sprzedaż wszelkiego rodzaju gazet, czasopism, tak miejscowych jak i warszawskich, krakowskich, poznańskich i t. p.
Kioski czynne będą od 8—1 i od 3—8 po poł.
Biuro kiosków mieści się chwilowo, Piotrkowska № 81
181-2

OGŁOSZENIE.
INTENDENTURA O. G. Ł
posiada znaczne ilości ścinków sukiennych nowych, przeznaczonych na wyrób sukna kamizelkowego i stałego umundurowania, przeznaczonego na wyrób koców.
Fabryki, mogące podjąć się fabrykacji wymienionych materjałów, zechcą zgłosić się
do Intendentury O. G. Ł., pokój Nr 21
w godz. 10- 2-ej dla otrzymania bliższych informacji.

Kupuję
biżuterję, brylanty
złoto srebro płatynę
zegarki, płacę ceny najwyższe
LUBKA
SIENKIEWICZA 20 m. 16
part. ost. wejście. 405—

Okazja
Mleczarnia, czyli sklep z dwoma dużymi oknami w stawowemi z mieszkaniem w dobrym punkcie, dobrze wyrobiony na bardzo dogodnych warunkach zaraz do sprzedania. Wiadomość K... skiego №107 w mleczarni.

Urząd Sanitarno-Obyczajowy
w Łodzi, Tramwajowa 3.
Przychodnia-Ambulatorjum
chorób zewnętrznych (skórne i weneryczne) i kobiecych, rano od 11 m. 30 do 12 m. 30 — wieczorem od 7 m. 30 do 8 m. 30.
poniedziałki, środy, piątki dla mężczyzn.
wtorki, czwartki, soboty dla kobiet i dzieci
Pomoc okazywana będzie bezpłatnie.
Opatrunki i zastrzyki płatne po cenie kosztu.
32-3

Fortepian
W dobrym stanie do sprzedania. Wiadomość Wólczańska 62 m. 10 pomiędzy 2-5
165—2

Kupuję
BRYLANTY złoto; srebro dla menty, perły złote zęby stare z garki, płacę najlepsze ceny proszę się przekonać. Konstantynowska 7 prawa oficyna 1-sze piętro.
4140—30

Palniki (opatentowane) do kotłów parowych
oraz kompletne instalacje do opalania ropą wg. własnych doświadczeń poleca
Fabryka Armatur i Odlewnia Metali
B. Górecki
Łódź ul. Karola № 6

LEKCJE TAŃCA
rozpoczną się 24 b. m.
Kandydaci zapisani na kurs niższy lub wyższy proszeni są o pofatygowanie się do kancelarji w niedzielę, pomiędzy 11 — 3.
Przejazd 40. 188 W. LIPIŃSKI.

Do sprzedania
Motor 10 konny na ropę tokarnia, bormaszyny, śrubsztaki, ell nka i cegła szamotowa oraz różne narzędzia ślusarskie i wałek dla odlewni, a także sklep spożywczy z całem urządzeniem w adomość Radwańska 45 w sklepie od 4 do 6 po poł.
102—4

Łódź, Piotrkowska 261
T. Opieczyński
poleca:
Kalendarze częstochowskie, ścienne na 1921 r., obrazki na kolendę, świece kościelne książki do nabożeństwa oraz wszelkie przedmioty kościelne.

Osoba
zaniedbana w nauce poszukuje doświadczonego pedagoga oferty do administracji pod „OSOBA“
189—2

Zagubiono kartę urlopu bezterminowego wyd. w Kaliszu na Z. Wajnerta, Emilji 16
381—1

Potrzebni chłopcy
z kaucją do roznoszenia gazet w okolicy Górnego Rynku.
Zgłaszać się do Rozwoju.

Teatr W (gmachu teatru „Scala) ul. Cegielniana Nr. 18 Teatr

„BAGATELA"

dyr. M: Tarłowskiego Kasa czynna od 12—2 i od godz. 4 po południu pocz. 830

Dziś 8.30 — — — — — (w niedzielę 2 przedstawienia pocz. o 4-ej i 830 wiecz.)

NA SAN MAURICIO

Operetka w 2 aktach nap. Nikko-Tinna, muzyka J. Boczkowskiego.
Nadto część koncertowa: H. Rinas S. Michałowski i inni.

Drobne ogłoszenia:

Kupno i sprzedaż:

A.A.A.A. Obrączki ślubne duży wybór, wszystkie fasony gwarancja za złoto pierścionki, kolczyki, zegarki najtaniej sprzedaje, Sklep Polski, Jan Placek, Brzezińska 10 przy sklepie zakład reperacyjny
194—6

A.A.A. Kupuję futra, zakiety karakułowe, tokowe, garderobę, bieliznę, dywany, meble maszyny do szycia, płacę najlepiej. Wólczańska 43, Chrzanowicz.
7572—00

AA.A MEBLE sprzedaję Sienkiewicza 59 m. 26 of. II wejście II piętro. 00

AA210 marek resztka korciku na spódniczkę, Resztki na ubrania, palta damskie męskie, dziecinne, flanele, barchany, płócienka, chustki najtaniej do sprzedania Siebienik Piotrkowska 34 II p. front.
n w cz. 20

A.A. Łóżka, materace, szafy bieliźniarkę, otomanę, stół krzesła, stoliki, słupki wyprzedam. Piotrkowska nr. 161 m. 4 front. 214—1

A. Dębowe meble, sprzedam tanio, Sienkiewicza nr 59 m. 21 Oficyna II wejście I piętro
267—6

Kupię nieruchomość bez pośrednictwa Oferty tutaj pod „Miljon n w: 439—1

Sklep z urządzeniem do sprzedania Rawańska 36, wiad. w Restauracji.
w cz s 443—2

Futro i różne meble do sprzedania ul. Wodna 26 wiad: u gospodarza.
501—2

Magiel do sprzedania w dobrym stanie Żelazna 20.
489—5

Kilka różnych domów, oraz dwa młyny parowe tanio do sprzedania wiadomość Warszawska 18, u gospodarza.
484—2

Tranzakcje kupna sprzedaży: domów, willi, majątków ziemskich, maszyn, interesów handlowych i t p. przeprowadza najsolidniej. Dom Handlowy A Taszycki Łódź Piotrkowska 90 Bydgoszcz, Chrobrego 8. (Schleinitzetr) 477—3

Dom murowany do sprzedania z powodu zmiany interesu. Widzew Wilanowska 28.
486—3

Maszyna do szycia prawie nowa sprzedam tanio Lipowa 14 m. 14.
488—1

Fisharmonja firmy Cymermana tremo, biurko, stoły, dwie maszyny do szycia mała i duża krawiecka. Meble garnitur pluszem kryty i wiele innych rzeczy do sprzedania, Główna № 11 m. 1. Szyndler. 474—2

Do sprzedania meble z pokoju i kuchni ogółem lub częściowo. Konstantynowska nr. 20 m 16 II p. 215—1

Sprzedam urządzenie sklepowe wiadomość Radogoszcz ul. Szeroka nr 3. Kazimiera Kontkiewicz. 46.—2

Sprzedam plac 40X60 w Nowych Chojnach wiadomość Przejazd 55 m. 5 462—1

Sklep spożywczy do sprzedania z powodu zmiany interesu. Gubernatorska 30.
450—4

Prosięta odchowane do sprzedania Piotrkowska 261. Wiad. u stróża 481—1

Sprzedam urządzenie restauracyjne wraz z odstąpieniem lokalu wiadomość Konstantynowska 13 480—2

Meble z jednego pokoju sprzedam Lipowa 44 m 35.
482—2

Fortepian sprzedam 15 tysięcy Piotrkowska 178 Fryzjer Krzemiński 476—4

Sprzedam urządzenie sklepowe w dobrym stanie ul Petersburska 30, 471—1

Bieliźniarkę, szafę, stół dębowe sprzedam. Słowiańska 25 m. 65. 528—1

Sprzedam sklep spożywczy Młynarska 56. Wiadomość w miejscu 518—1

Kawiarnia do sprzedania zaraz Sewerowa 22.
525—3

Do sprzedania dom na bardzo dobrych warunkach, za miljon marek Wiadomość w zakładzie ślusarskim Rzgowska 141. Witczak. 522—3

Powozy i bryczki, do sprzedania, wiadomość Aleksandrowska nr 18, w Piwiarni,
532—7

Kompletne siodło w dobrym stanie okazyjnie zaraz do sprzedania, Dzielna nr 9: II piętro, 6 —5

Różne

Akuszerka W Fronckiewicz przyjmuje Kilińskiego 147 m 14
w n 255—6

Akuszerka M Nowakowska Dzielna 34 przyjmuje codziennie od 9 do 1 i od 3 do 6
3 —5

Akuszerka Pipikowa Piotrkowska 132 m. 14 Dla pań przyjezdnych lokal.
221—4

Akuszerka A. Frenkier 6-go Sierpnia № 18 przyjmuje chorych
222—3

Pracownia sukien „Wandy" Główna 55 front wykończa roboty solidnie i tanio suknia wełniana 500 mk, kostjum 800 mk. płaszcz 800 mk

Skradziono paszport niemiecki wydany w Łodzi na imię Piotra Arbajtera
565—2

Inteligentna osoba średnich lat powróciwszy z Syberji poszukuje posady jako kasjerka, bufetowa do restauracji, cukierni sprzedawczyni do kolonialnego magazynu albo gospodyni znam się dobrze na kuchni. Szanowne oferty składać do Rozwoju F T poszukująca Zakątna 25 m 28. Tomaszewska.
582—2

Potrzebny jest czeladnik stolarski na krzesła ul. Młynarska № 24 483—1

Młoda Polka pragnie przyjąć jakąkolwiek posadę sklepowej lub do dzieci adres proszę złożyć w tenże piśmie pod „Samodzielna"
493—2

Uczeń z 6 kl. poszukuje korepetycji Oferty do Adm. pod „Specjalność"
508—2

Potrzebni chłopcy do zakładu rymarskiego W Ditrych Nawrot 52
491—2

Potrzebna kobieta do dzieci i do domowej roboty może być w starszym wieku wiadomość Pańska 1 sklep galanteryjny Stefański
498—2

Chłopcy uczciwych rodziców zdolni poszukują terminu do szewca. Ciemna № 20 m 8 Piaski
224—2

Meble. Otomany, kozetki, kanapy, stoliki, biurka całkowite sypialnie dębowe z materacami od Mk. 35000 łóżka sosnowe od Mk. 1200 . t. d. Poleca chrześcijańska składnica mebli pod firmą „Jarmark Łódzki" Piotrkowska nr 44 pierwsze piętro front.
333—2

Od stycznia zapisy na nowe komplety na kursach francuskiego Kilińskiego 77
468—1

Potrzebni czeladzie na pasowe i szelkowe roboty Pańska 1
1

Samotny mężczyzna Polak poszukuje w śródmieściu porządnie umeblowanych dwóch pokojów względnie jeden. Oferty w Rozwoju pod „Adwokat
52—1

Siły biurowe do całodziennej pracy lub tylko wieczorem potrzebne. Oferty „Praca"
459—1

Małżeństwo bezdzietne poszukuje solidnie umeblowanego pokoju z kuchnią względnie pokoju z wygodami, może być przy rodzinie lecz z oddzielnym wejściem, Łaskawe oferty do Rozwoju pod R G
457—1

Urzędnik młody kresowiec poszukuje popołudniowego zajęcia od godz. 5. Oferty pod C H do Rozwoju
459—1

Potrzebny chłopiec do terminu do rzeźnika pożądany jest obeznany w tym fachu Św. Emilji № 44
461—1

Przybłąkał się piesek mały, żółty kudłaty odebrać można Nowo-Łagiewnicka 16 Gajewski
436—3

Nowy komplet robót ręcznych rozpocznie się 20 stycz. wyuczam artystycznych i praktycznych robót. Krój bez arkuszy zapisy przyjmuje codziennie Helena Lipińska Sienkiewicza 34 m 46 II p
453—1

Ślusarz i tokarz na roboty narzędziowe potrzebni zaraz Fabryka maszyn Perla i Pomorski Piotrkowska 69

Starsza kobieta koło 75-ciu lat Alwina Nykiel wybrała się w drogę do Kamocina do swych dzieci, w zeszłym tygodniu we wtorek i jeszcze dotychczas nie dojechała. Prosimy więc, ktoby spostrzegł takową, niech zawiadomi na Nawrot nr 37, Pana A, Szudlich,
545—3

Pianista rutynowany przyjmuje zamówienia na wieczorki oraz, udziela lekcji muzyki na fortepianie: Zgierska 11. Świątkowski. 533—3

Pokój umeblowany potrzebny na kilka miesięcy Oferty Młody ziemianin" do „Rozwoju"
547—1

Pokój do wynajęcia przy ul. Nowo-Cegielnianej przy chrześcijańskiej rodzinie proszę oferty składać do Rozwoju pod Lit M M"
542—3

Potrzebna zdolna podręczna i uczennica do pracowni sukien Ogrodowa № 28 sień 3 m 4
519—2

Języka polskiego gramatyki pisowni, korespondencji) niemieckiego arytmetyki stenografji, udziela Albert Leder Dzielna 36 - b
531—2

Urzędnik młody kresowiec poszukuje po—południowego zajęcia od god. 5. Oferty pod „C H" do Rozwoju
513—1

Przybłąkał się pies wilczej rasy wzrostu dużego! Prawy właściciel ma zgłosić się do Koszar Konstantynowska 83. — D-cy II komp. Po upływie 4 dni liczę swoją własnością.
514—3

Ślusarz i maszynista poszukuje posady Oferty w Rozwoju „Maszynista"
cz. n śr 523—3

Buchalter poszukuje zajęcia wieczorowego od 5 godz. Oferty „88"
520—1

Potrzebny człowiek samotny do koni u ogrodnika Brzezińska nr 101, 530—3

LEŚNIK z wyższem wykształceniem fachowem, poszukuje posady; Zgłoszenia łaskawe, Brzeziński Władysław Sieradz) 517—7

Kawaler poszukuje pokoju w okolicy dworca fabrycznego Oferty „Pokój"
521—1

Zagubione dokumenty

Zagubiono tymczasowy dowód osobisty wydany przez komendę Policji w Łodzi na imię Bazylego Kirpacza. 492—2

Brzeziński Ignacy zagubił kartę odroczenia i legitymację policji państwowej i Miljonówkę państwową za nr 0764g92 łaskawy znalazca proszony jest o zwrot tych rzeczy za wynagrodzeniem 500 mk na ul. Słowiańską 18
579—3

W Koluszkach dn. 16 b przy wsiadaniu do pociągu skradziono portfel 1700 mk. różne dowody, także paszport Antoniego Strzemeckiego.
490—2

Marja Powiadowska uczen. VIII kl gimnazjum p. Pętkowskiej zagubiła matrykułę
503—2

Zgubiono paszport niemiecki Francisz Goślińskiej Sienkiewicza 9 wydany w Łodzi.
407—2

Zywert Adolf zagubił paszport niemiecki wydany w Prusach
506—2

Wrześniewska Zofja zagubiła paszport polski wydany w gminie Raczyce pow. Stopnicki
456—1

Chojnacka Marja Składowa 25 zagubiła paszport polski wyd w Białej.

Szymański Ignacy Juljusza 41 zagubił paszport niemiecki wyd. w Łodzi,
447—1

Czerwiński Andrzej zagubił legitymację chlebową na 3 osoby.
451—1

Michał Babiński zagubił dowód osobisty wydany w Łodzi
455—1

Sowiński Michał Zarzewska 137 zagubił paszport rosyjski wyd w Kleszczowie'
448—1

Sułkowski Władysław zagubił paszport rosyjski wydany w gminie Mazew.
464—1

Marczak Marcin zagubił kartę powołania wyd. w Puczniewie
463—1

Władysław Mitke zagubił paszport niemiecki wydany w Łodzi i wojskowy dokument bezterminowy urlopowy wydany w Bielsku.
473—1

Stadziński Stefan zagubił paszport niemiecki wydany z gminy Widzew.
539—3

Gralak Stefanja zagubiła zaświadczenie od paszportu wydane z Warsztatów Krawieckich Intendentury G O Ł
538—1

Walczak Michał zagubił legitymację chlebową na 3 osoby
543—1

Kupiec August zagubił dowód osobisty z kolei
3

Błaszczyk Stefan Gubernatorska 30 zagubił paszport niemiecki wyd. w Łodzi.
526—3

Pajsler Edward zagubił książeczkę inwalidową wyd przez Okaz, Eksp. Sek. Op' M S W w Łodzi 15-3 20 r za № 2354 W P
325—1

Stolińska Zofja zagubiła tymczasowy dowód osobisty wydany w Łodzi

Zgubiono 16 b m na Emilji kołnierz futrzany. Uczciwy znalazca zechce odnieść za nadgrodą Emilji 6m 4
529—1

Samulowej Józefie skradziono bilet kolejowy wyd. przez dyrekcję P. K. P
c p s 3

Skradziono paszport rosyjski wydany w gminie Mycbrzyn oraz dokumenty, wojskowe i 1300 mk. Kukulski Stanisław Kąt na № 24
512—3

Dnia 14 stycznia 1921 r. Stanisław Goldas zagubił na stacji Koluszki portfel w którym znadowały się 800 mk., dowody kolejowe, dowody wojskowe, kwity jeden 2000 mk, drugi na 400 mk, trzeci kwit na 4 korce węgla z kolei, kto znajdzie, proszę oddać stacja Koluszki wydział Mechaniczny Stanisław Goldas za nadgrodą 800 mk.
527—1

Cieślak Wiktorja, Drewnowska 83 zagubiła paszport niemiecki wyd' w Łodzi'
519—3

Kędzierski Jan zagubił paszport wydany w gminie Stare-Miasto.
515—3

Kraśniewskiemu Herszowi skradziono legitymację chlebową na 7 osób.
553—1

Red. odp. Konrad Jaroszkowski. W tłoczni W. Czajewskiego